

November 7-től a Nagykörút a Nyugati pályaudvartól a Rákóczi-útig Lenin neve ékesíti. A főváros vezetősége számtalan levelet kapott a dolgozóktól, hogy nevezzenek el Leninről utat Budapesten és ez most — a Nagy Októberi Forradalom évfordulója alkalmából — megtörténik. A főváros szívében új utcátáblákon felragyog az a név, amelynek jegyében ebben a hónapban is új értelem lett a dolgozók életének. Ideje a körútnak ez a megújódása nevében is, mint ahogy külsejében és jellegében egészen más lett a felszabadulás óta.

Ezen a részen rugaszkodott neki Budapest annakidején, hogy világvárosá váljon. Kiépítésének 1871-ben fogtak neki, külön törvényt hozván erre a kiegyezés bizakodástól túlfutott hangulatában. A rendetlen, kicsi házak, amelyek addig itt álltak, eltűntek s az üres telkek kuszaságából meglepően rövid idő alatt kinőttek az új palotasorok. A bankok szívesen adták a kölcsönt az építkezéshez a jó kamat és újabb haszon reményében s egy rövid évtized alatt csakugyan kialakult itt az életnek, az üzletnek, forgalomnak az a formája, amelyet világvárosinak neveznek.

Mindez hangos volt, mohó és külsőségeiben hivalkodó. Az új paloták sora csakhamar a boltok és kávéházak körútja lett. A tilkrös, zenés kávéházak, mulatóhelyek, orfeumok és kabarék, a villanyfényes kirakatok, a paloták gazdag homlokzatai a jómód és bőség látszatával vontak be mindent.

A valóság azonban nem volt ilyen derűs.

Ennek tünetei már a millenneumi ünnepségek után mutatkoztak a hirtelen támadt gazdasági válságban. Nagy volt a bankteher, sok volt a kölcsön, sok palota és fényes

bolt cserélt gazdát ebben az időben, de maga a körút immár a gyorsan növekvő főváros életének központja lett.

Lakói többnyire kereskedők, üzletemberek és az úgynevezett szabad szellemi foglalkozást űző emberek voltak, nagyjából maradtak máig is. Konokul ragaszkodtak ahhoz, hogy ők az „úri osztályhoz” tartoznak s ennek látszata érdekében — főként a multban — mindent elkövettek. Bőven volt itt dologtalan kávéházi lebzselő is, aki nem mindig tisztességes úton szerzte a pénzt, de a nagykörút erkölcsi szemlélete elnéző volt irántuk. Így néha egy életen át fenn tudták tartani ezek a tisztesség látszatát: uzsorások, kijárók, pénzkölcsönzők, váltóhiénák, szélhámosokra alapított vállalkozások tulajdonosai.

Az igazi dolgozók közül kevesen laktak ezekben a palotákban, kivéve a háztartási alkalmazottakat. Ők azonban akkor még nem számítottak egyenrangú lénynek a körútiakkal. Erre egyébként állandóan figyelmeztette őket a lépcsőházakban lévő vastábla, „Cselédek és hordárok csak a hátsó lépcsőn közlekedhetnek” — felirattal.

Más immár a nagykörút élete is. Tömérdek cifra kávéházának megszüntével eltűnt hivalkodó és álbohém életformája. Külseje is megváltozott a felszabadulás óta. Kezdeténél a Marx-tér egészen új arculattal, virággyaival, üde gyepfoltjaival köszönti az érkezőt. A paloták új festést, vakolatot kaptak. A villamos síneket középre helyezték és ezzel hatalmas forgalma is nyugodtabb és biztonságosabb lett. Az egyre szaporodó és szépülő közületi boltok liktető forgalma és gazdag kirakatai jellemzik az új életet. Azt, amit a dolgozók teremtettek itt is.

vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy :

725.092.1

Lenin leírás

Lenin köt.

"1950"

Szaloud Szó.

Személy :

1950. okt. 23.

Helyszám :

(Idő)

(Köt. v. fűz.)

(Oldal)